

TILSKIPUN RÁÐSINS 1999/63/EB

2001/EES/51/15

frá 21. júní 1999

um samning um skipulag á vinnutíma sjómanna á kaupskipum milli Samtaka skipaeigenda í Evrópubandalaginu (ECSA) og Samtaka félaga flutningaverkamanna í Evrópusambandinu (FST) (*)

RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 2. mgr. 139. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Eftir gildistöku Amsterdam-sáttmálans hefur ákvæðum samningsins um félagsmálafestefnu, sem fylgir bókun nr. 14 um félagsmálafestefnuna sem aftur fylgir stofnsáttmála Evrópubandalagsins eins og honum var breytt með Maastricht-sáttmálanum, verið bætt við 136.–139. gr. stofnsáttmála Evrópubandalagsins.
- 2) Vinnuveitendur og launamenn („aðilar vinnu- markaðarins”), geta, í samræmi við 2. mgr. 139. gr. sáttmálans, farið sameiginlega fram á að samningar sem gerðir eru á vettvangi bandalagsins séu framkvæmdir með ákvörðun ráðsins að tillögu framkvæmdastjórnarinnar.
- 3) Ráðið hefur samþykkt tilskipun 93/104/EB frá 23. nóvember 1993 um ákveðna þætti er varða skipulag vinnutíma⁽¹⁾. Sjóflutningar voru eitt þeirra athafnasviða sem féllu utan við gildissvið þeirrar tilskipunar.
- 4) Tillit skal tekið til viðeigandi samninga Alþjóðavinnuálastofnunarinnar um skipulag vinnutíma, einkum þeirra er varða vinnutíma sjómanna.
- 5) Framkvæmdastjórnin hefur, í samræmi við 2. mgr. 3. gr. samningsins um félagsmálafestefnu, haft samráð við vinnuveitendur og launamenn um hugsanlega stefnu um bandalagsaðgerðir í þeim geirum og þeirri starfsemi sem fellur utan gildissviðs tilskipunar 93/104/EB.
- 6) Að þessu samráði loknu áleit framkvæmdastjórnin að bandalagsaðgerðir á þessu sviði væru æskilegar og hafði aftur samráð við vinnuveitendur og launþega í bandalaginu um efni fyrirhugaðrar tillögu í samræmi við 3. mgr. 3. gr. téðs samnings.
- 7) Samtök skipaeigenda í Evrópubandalaginu (ECSA) og Samtök félaga flutningaverkamanna í Evrópusambandinu (FST) gerðu framkvæmdastjórninni grein fyrir áhuga sínum á að hefja samningaviðræður í samræmi við 4. gr. samningsins um félagsmálafestefnu.
- 8) Þann 30. september 1998 gerðu téð samtök með sér samning um vinnutíma sjómanna. Í þeim samningi er sett fram sameiginleg beiðni til framkvæmdastjórnarinnar um að hrinda samningnum í framkvæmd með ákvörðun ráðsins að tillögu framkvæmdastjórnarinnar í samræmi við 2. mgr. 4. gr. samningsins um félagsmálafestefnu.
- 9) Í ályktun sinni frá 6. desember 1994 um tiltekin sjónarhorn vegna félagsmálafestefnu Evrópusambandsins: framlag til efnahagslegrar og félagslegrar samleitni í sambandinu⁽²⁾ hvatti ráðið vinnuveitendur og launþega til að nota tækifærið og ganga til samninga þar eð þeir væru alla jafna sá aðili sem þekkir best til félagslegra vandamála og hver staðan er í þeim efnunum.
- 10) Samningurinn gildir um sjómenn á öllum hafskipum, jafnt í eigu hins opinbera sem í einkaeign sem eru skráð á yfirráðasvæði aðildarríkis og eru að jafnaði starfrækt sem kaupskip.
- 11) Í skilningi 249. gr. sáttmálans er tilskipun viðeigandi gerningur til framkvæmdar samningnum. Hún setur aðildarríkjunum ramma hvað varðar þær niðurstöður sem eiga að fást en þó eiga innlend yfirvöld rétt til að ákveða form og aðferðir.
- 12) Í samræmi við dreifráðisregluna og meðalhófsregluna eins og segir í 5. gr. sáttmálans verður markmiðum þessarar tilskipunar ekki nægilega vel náð af aðildarríkjunum og verður þeim því betur náð á vettvangi bandalagsins. Þessi tilskipun gengur ekki lengra en nauðsynlegt er til að ná fram þessum markmiðum.
- 13) Samkvæmt tilskipuninni geta aðildarríkin sjálf skilgreint hugtök, sem notuð eru í samningnum og eru ekki sérstaklega skilgreind þar, í samræmi við landslög og venjur eins og venjan er í öðrum tilskipunum um félagsmálafestefnu þar sem svipuð hugtök eru notuð, að því tilskildu að skilgreiningarnar séu í samræmi við inntak samningsins.

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjtið. EB L 167, 2.7.1999, bls. 33, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 97/2000 frá 27. október 2000 um breytingu á XVIII. viðauka (Öryggi og hollustuhættir á vinnustöðum, vinnuréttur og jafnrétti kynjanna) við EES-samninginn. Sjá EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalaganna nr. 2, 11.1.2001, bls. 14.

(¹) Stjtið. EB L 307, 13.12.1993, bls. 18.

(²) Stjtið. EB C 368, 23.12.1994, bls. 6.

- 14) Framkvæmdastjórnin hefur samið drög að tilskipun í samræmi við orðsendingu sína frá 20. maí 1998 um aðlögun og kynningu skoðanaskipta um félagsmál í bandalaginu, að teknu tilliti til stöðu undirritunaraðila og lögmætis hvers ákvæðis samningsins.
- 15) Í samræmi við orðsendingu sína frá 14. desember 1993 um beitingu samningsins um félagsmálastefnu hefur framkvæmdastjórnin gert Evrópuþinginu og efnahags- og félagsmálanefndinni viðvart með því að senda þeim texta tillögu sinnar að tilskipun sem inniheldur samninginn.
- 16) Framkvæmd samningsins stuðlar að því að markmiðum 136. gr. sáttmálans verði náð.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:*1. gr.*

Tilgangurinn með þessari tilskipun er að setja í gildi samninginn um skipulag vinnutíma sjómanna sem gerður var 30. september 1998 milli samtaka vinnuveitenda og launþega á sviði sjóflutninga (ECSA og FST) eins og fram kemur í viðaukanum við þessa tilskipun.

*2. gr.***Lágmarkskröfur**

1. Aðildarríkin mega viðhalda eða taka upp hagstæðari ákvæði en þau sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun.
2. Framkvæmd þessarar tilskipunar skal ekki við neinar aðstæður fela í sér nægilegar ástæður til að réttlæta skerðingu almennrar vinnuverndar starfsmanna á þeim sviðum sem þessi tilskipun tekur til. Þetta skal þó ekki hafa áhrif á rétt aðildarríkjanna og/eða vinnuveitenda og launamanna til að setja, með tilliti til breyttra aðstæðna, önnur laga- eftirlits- eða samningsákvæði en þau sem gilda við samþykkt þessarar tilskipunar, að því tilskildu að þeim

lágmarkskröfum sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun sé ætíð fullnægt.

*3. gr.***Lögleiðing**

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnsýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari fyrir 30. júní 2002, eða sjá til þess að í síðasta lagi þann dag hafi vinnuveitendur og launamenn með samningi gert nauðsynlegar ráðstafanir enda er aðildarríkjunum skylt að gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til vera ávallt í aðstöðu til að ábyrgjast þær niðurstöður sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

2. Þegar aðildarríkin samþykkja ákvæðin sem um getur í fyrstu málsgrein, skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þær eru birtar opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

*4. gr.***Viðtakendur**

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Lúxemborg 21. júní 1999.

Fyrir hönd ráðsins,

L. SCHOMERUS

forseti.

VIÐAUKI

EVROPUSAMNINGUR

um skipulag á vinnutíma sjómanna

Með hliðsjón af samningnum um félagsmálastefnu sem fylgir bókun um félagsmálastefnu sem aftur fylgir stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 4. mgr. 3. gr. og 2. mgr. 4. gr.

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

Í 2. mgr. 4. gr. samningsins um félagsmálastefnu er kveðið á um að samninga, sem gerðir eru á evrópskum vettvangi, megi framkvæma, fari undirritunaraðilar sameiginlega fram á það, með ákvörðun ráðsins að tillögu framkvæmdastjórnarinnar.

Leggja undirritunaraðilar hér með fram slíka beiðni.

HAFA UNDIRRITUNARAÐILAR SAMÞYKKT EFTIRFARANDI:

1. gr.

1. Samningurinn gildir um sjómenn á öllum hafskipum, jafnt í eigu hins opinbera sem í einkaeign sem eru skráð á yfirráðasvæði aðildarríkis og eru að jafnaði starfrækt sem kaupskip. Að því er þennan samning varðar skal skip sem er skráð í tveimur ríkjum teljast skráð í fánaríkinu.
2. Þegar vafi leikur á hvort skip sé hafskip eða skip sem notað er í atvinnuskyni skal lögbært yfirvald í aðildarríki útkljá slík vafaatriði með hliðsjón af markmiðum þessa samnings. Hafa ber samráð við samtök skipaeigenda og sjómanna.

2. gr.

Í þessum samningi er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) „vinnutími“: sá tími sem sjómanni er skylt að vinna um borð;
- b) „hvíldartími“: sá tími sem ekki telst til vinnutíma; þetta hugtak tekur ekki til þess þegar stutt hlé er gert á vinnu;
- c) „sjómaður“: sérhver einstaklingur sem ráðinn er til starfa á hafskipi sem samningur þessi gildir um;
- d) „skipseigandi“: eigandi skips eða hver sú stofnun eða einstaklingur, t.d. framkvæmdastjóri eða miðlari þurrleiguskipa (skipa án áhafna), er hefur tekið á sig ábyrgð á rekstri skipsins fyrir hönd eiganda skipsins, og sem hefur með því að takast þessa ábyrgð á hendur gengist við öllum skyldum og þeirri ábyrgð sem því fylgir.

3. gr.

Innan þeirra marka sem sett eru í 5. gr. skal annaðhvort takmarka vinnutímann við hámarksfjölda klukkustunda sem ekki má fara yfir á fyrirfram tilteknu tímabili, eða setja lágmark á hvíldartímann sem veittur er á tilteknu tímabili.

4. gr.

Með fyrirvara um 5. gr. er venjulegur vinnutími sjómanna, að meginreglu til, byggður á átta stunda vinnudegi og einum frídegi í viku og fríi á lögboðnum frídögum. Aðildarríkin geta ákveðið að leyfa eða skrá kjarasamninga þar sem ákvæði um venjulegan vinnutíma sjómanna eru hagstæðari en þau sem sett eru í þessum staðli.

5. gr.

1. Mörk vinnu- eða hvíldartíma skulu vera annaðhvort:

a) hámarksvinnutími, sem ekki skal vera lengri en:

- i) fjórtán klukkustundir á hverju 24 klukkustunda tímabili, og
- ii) 72 klukkustundir á hverju sjö daga tímabili;

eða

b) lágmarkshvíldartími, sem ekki skal vera skemmri en:

- i) tíu klukkustundir á hverju 24 klukkustunda tímabili; og
- ii) 72 klukkustundir á hverju sjö daga tímabili.

2. Hvíldartíma má ekki skipta upp í meira en tvo hluta og skal annar hvor hluti hvíldartímans vera að minnsta kosti sex klukkustundir og ekki skulu líða meira en 14 klukkustundir á milli tveggja hvíldartíma.

3. Nafnakall, eldvarnar- og björgunaræfingar, sem mælt er fyrir um í innlendum lögum og reglugerðum og í alþjóðlegum samningum, skulu fara fram með þeim hætti að hvíldartími raskist eins lítið og hægt er og þannig að þær valdi ekki þreytu.

4. Þegar sjómaður er á bakvakt, t.d. þegar vélarúm er ómannað, skal hann ef venjulegum hvíldartíma er raskað með útkalli fá samfellda viðbótarhvíld í staðinn.

5. Ef hvorki kjarasamningar né gerðardómsúrskurður eru fyrir hendi eða ef lögbært yfirvald telur að ákvæði kjarasamnings eða gerðardómsúrskurðar séu ófullnægjandi, getur lögbært yfirvald, með tilliti til 3. og 4. gr., sett ákvæði til að tryggja að viðkomandi sjómenn fái næga hvíld.
6. Með tilliti til meginreglna um verndun heilsu og öryggis starfsmanna geta verið í gildi í aðildarríkjunum innlend lög, reglur eða ráðstafanir sem gera lögbæru yfirvaldi kleift að leyfa eða skrá kjarasamninga sem veita undanþágur frá þeim takmörkunum sem 1. og 2. gr. setja. Slíkar undanþágur skulu fylgja stöðlum eins og mögulegt er en geta tekið mið af örari eða lengri fríum eða veitt uppbótarfrí fyrir sjómenn sem vinna á vöktum eða sjómenn sem vinna um borð í skipum sem eru í stuttum ferðum.
7. Á aðgengilegum stað skal vera tafla sem hefur að geyma upplýsingar um skipulag vinnutíma um borð og þar sem birt er að minnsta kosti fyrir hverja stöðu:
- áætlun um vinnuskyldu á sjó og í höfnum, og
 - hámarksvinnutími eða lágmarkshvíldartími sem krafist er í lögum, reglum eða kjarasamningum sem í gildi eru í aðildarríkjunum.
8. Taflan, sem um getur í 7. gr., skal gefin út á stöðluðu eyðublaði á því tungumáli eða þeim tungumálum sem notað er/ notuð eru við vinnu um borð og á ensku.

6. gr.

Enginn sjómaður undir 18 ára aldri skal vinna að nóttu til. Að því er þessa grein varðar er „nótt“ tímabil sem varir í a.m.k. níu samfelldar klukkustundir, þar með talið tímabilið frá miðnætti til klukkan fimm að morgni. Ekki er nauðsynlegt að beita þessu ákvæði ef það hindrar menntun og þjálfun ungra sjómanna frá 16 til 18 ára að því er varðar fyrirframákveðin verkefni og áætlanir.

7. gr.

- Skipstjóri á skipi getur krafist þess að sjómaður vinni þá tíma sem nauðsynlegir eru vegna öryggis skipsins á þeirri stundu, skipverja um borð eða farms eða til að veita aðstoð öðrum skipum eða skipverjum í nauð á hafi úti.
- Í samræmi við 1. gr. getur skipstjóri vikið frá skipulagi vinnu- eða hvíldartíma og krafist þess að sjómaður vinni

þann tíma sem nauðsynlegur er þar til ástandið er orðið eðlilegt aftur.

- Skipstjóri skal tryggja eins fljótt og auðið er eftir að ástandið er orðið eðlilegt aftur að sjómaður, sem hefur sinnt störfum í fyrirfram ákveðnum hvíldartíma sínum, fái næga hvíld.

8. gr.

- Færa skal skrá yfir daglegan vinnutíma sjómanna eða daglegan hvíldartíma þeirra til að hægt sé að fylgjast með því að farið sé að ákvæðum 5. gr. Sjómaðurinn skal fá afrit af þeim skráningum sem varða hann og skulu þær áritaðar af skipstjóranum, eða öðrum þeim sem skipstjórinn hefur veitt til þess umboð, og sjómanninum.
- Ákvarða skal tilhögun varðveislu slíkra gagna um borð, þar með talið hversu oft skuli skrá upplýsingarnar. Eyðublað um skráningu vinnutíma sjómanna eða hvíldartíma þeirra skal hannað í samræmi við alþjóðlegar viðmiðunarreglur, ef til eru. Eyðublaðið skal vera á tungumálunum sem tilgreind eru í 8. mgr. 5. gr.
- Afrit af viðeigandi ákvæðum landslaga, er varða þennan samning, og af viðeigandi kjarasamningum skulu geymd um borð og skal áhöfnin hafa greiðan aðgang að þeim.

9. gr.

Skrárnar sem um getur í 8. gr. skulu athugaðar og áritaðar með vissu millibili í því skyni að hafa eftirlit með því að ákvæðum þessa samnings um vinnutíma eða hvíldartíma sé framfylgt.

10. gr.

- Þegar reglur um mönnun eru ákveðnar, viðurkenndar eða þeim breytt er nauðsynlegt að taka mið af þörfinni til að forðast eða draga úr, að svo miklu leyti sem unnt er, óhóflegum vinnutíma, og til að tryggja fullnægjandi hvíld og draga úr hættu á ofþreytu.
- Ef fram kemur í skránum eða öðrum gögnum að ákvæði um vinnutíma eða hvíldartíma hafi verið brotin skal gera ráðstafanir, þar með talið, ef nauðsyn krefur, breytingar á mönnun skipsins, til að koma í veg fyrir frekari brot í framtíðinni.
- Öll skip sem samningur þessi tekur til skulu mönnuð á fullnægjandi, öruggan og skilvirkan hátt í samræmi við öryggisskríteini um lágmarksmönnun eða sambærilegt skírteini gefið út af lögbæru yfirvaldi.

11. gr.

Enginn undir 16 ára aldri skal vinna um borð í skipi.

12. gr.

Eigandi skipsins skal útvega skipstjóranum nauðsynleg gögn til að fullnægja þeim skyldum sem þessi samningur hefur í för með sér, þar með talin gögn um rétta mönnun skipsins. Skipstjórinn skal gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að farið sé að kröfum þessa samnings um vinnutíma og hvíldartíma sjómanna.

13. gr.

1. Allir sjómenn skulu hafa vottorð um að þeir séu færir um að inna af hendi það starf sem þeir munu gegna á sjó.

Ákveða skal, að höfðu samráði við eigendur skipsins sem um ræðir og viðkomandi samtök sjómanna, hvernig heilbrigðiseftirliti skuli hagað og hvaða upplýsingar skuli koma fram á læknisvottorðinu.

Allir sjómenn skulu fara reglulega í læknisskoðun. Vaktmenn, sem eiga við heilsuvandamál að stríða og lækni hefur staðfest að séu til komin vegna næturvinnu, skulu, alltaf þegar þess er nokkur kostur, færðir til í starfi þannig að þeir stundi dagvinnu sem hentar þeim.

Brussel 30. september 1998.

*Samtök félaga flutningaverkamanna í
Evrópusambandinu (FST)*

2. Heilbrigðiseftirlitið, sem um getur í 1. mgr., skal vera ókeypis og er lækniþing bundinn þagnarskyldu. Slík heilbrigðisskoðun má fara fram innan ramma innlands heilbrigðiskerfis.

14. gr.

Eigendur skips skulu veita lögbæru innlendu yfirvaldi upplýsingar um vaktmenn og aðra næturvinnumenn sé þess óskað.

15. gr.

Sjómenn skulu njóta öryggis og heilsuverndar í samræmi við starf sitt. Samsvarandi verndar- og forvarnarþjónusta eða aðstaða sem þjónar slíkum tilgangi skal vera til staðar vegna öryggis og heilsu sjómanna sem vinna dag- eða næturvinnu.

16. gr.

Allir sjómenn skulu eiga rétt á að minnsta kosti fjögurra vikna árlegu orlofi á launum, eða hlutfalli þar af fyrir starfstíma sem er skemmri en ár, í samræmi við viðmiðunarreglur um rétt til, og veitingu slíks orlofs sem mælt er fyrir um í landslögum og/eða samkvæmt venju.

Greiðsla má ekki koma í stað árlegs lágmarksorlofs á launum, nema þegar um starfslok er að ræða.

*Samtök skipaeigenda í Evrópubandalaginu
(ECSA)*

LEIÐRÉTTING

Leiðrétting á tilskipun ráðsins 1999/63/EB frá 21. júní 1999 um samning um skipulag á vinnutíma sjómanna á kaupskipum milli Samtaka skipaeigenda í Evrópubandalaginu (ECSA) og Samtaka félaga flutningaverkamanna í Evrópusambandinu (FST)

(Stjórnartíðindi Evrópubandalaganna L 167 frá 2. júlí 1999)

Í ii-lið b-liðar í 1. mgr. 5. gr. í viðaukanum á bls. 35:

skal setja: „ii) 77 klukkustundir á hverju sjö daga tímabili.“
í stað: „ii) 72 klukkustundir á hverju sjö daga tímabili.“
